

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

God gevinst

[KONTAKT] Treja Skole vandt en Spil Dansk-koncert med Trio THG (foto). Den blev alle tiders.

Læs mere på KONTAKT side 2

God tur

[KONTAKT] SSF og Grænseforeningen var på venetur hos sorberne i det sydlige Østtyskland og bl.a. også i Frauenkirche (foto) i Dresden.

Læs mere på KONTAKT side 3

God idé

[KONTAKT] Uffe-Skolen i Tønning er klar med en emneuge om Sydslesvig, mindretallet og identitet.

Læs mere på KONTAKT side 4

God fest

[KONTAKT] De danske foreninger og institutioner inviterer til en lidt forsinket halloween med Djursland Spillemand (foto) og lanterneløb.

Læs mere på KONTAKT side 5

NYBJERNT OG HANVED

Tradish i Nybjernt og Hanved 12. hhv. 13. november.

»Tradish« er for alle

[KONTAKT] Der er offentlige koncerter med den danske trio Tradish lørdag den 12. november kl. 19 i Nybjernt Forsamlingshus og søndag den 13. november kl. 19.30 i Hanved Danske Skole. Arrangør er Sydslesvigsk Forening. Trioen Tradish er en ret ny konstellation på den danske

folkemusikscene. Gruppen er sammensat af garvede kræfter, som hver for sig har optrådt i mange forskellige musikalske sammenhænge og har spillet sammen i den traditionelle irske gruppe Moving Cloud. Trioens musikalske udgangspunkt er da også traditionelt irsk, men i en kreativ ny-

fortolkning, som også afspejler gruppens egne musikalske ideer. Tradish appellerer også til folk, der ikke normalt lytter til folkemusik, da de har stor erfaring med at spille alt fra små pub-sessions til store festivalgigs. Entreen er sat til 11 euro, SSF-medlemmer kan nøjes med 9 euro.

ARKIVERNES DAG

Arkiv til salg!

[KONTAKT] Lørdag den 12. november er arkivernes dag. Arkivet og Studiefællesskabet ved Dansk Centralbibliotek holder åbent hus fra kl. 10 til 14 i Blå Sal på Dansk Centralbibliotek, Nørregade/ Norderstrasse 59, Flensborg.

Der bliver rundvisninger i de ellers lukkede arkivmagasiner, forevisning af samlingens perler, salg af gamle SSW-valgplakater og Flensborg-prospekter, besøg i filmmagerens værksted, præsentation af arkivet på internettet, og bogsalg – nye og antikvariske bøger. Arkivet er Sydslesvigs danske hukommelse. Her opbevares pa-

pirer fra foreninger, institutioner og privatpersoner. I arkivets samlinger findes en stor samling SSW-valgplakater. De ældste er fra valgene 1947-1948. Men der er mange dubletter, så for at skaffe plads, sælges der ud af samlingen. Salget omfatter også fine genoptryk af gamle Flensborg-stik fra 1700-tallet.

Arkivets samling af gamle film danner grundlag for en række nye dokumentarfilm om mindretallets historie, der er under produktion. Kom i filmmagerens værksted og få et smugkig på den første færdige dokumentarfilm. Der er gratis entré og kaffe.

KULTURMØDE

Debatmøde i Aabenraa

[KONTAKT] Er mange kulturer i et samfund en trussel eller en ressource? Det er emnet for Grænseforeningens debatmøde 10. november kl. 17-21 i Aabenraa Kultur- & Aktivitetshus, Nygade 23A. Fire kulturmedambassadører - Ronja og Lukas fra det danske mindretal, Cathrine fra det tyske mindretal og Sally med palæstinensisk baggrund - fortæller deres historier om at have to kulturer i rygsækken. Der er begrænset plads. Tilmelding til: mbs@graenseforeningen.dk.

SSFs LANDSMØDE 12. NOVEMBER

Undgå kaos – parkér med omtanke! Undgå knurrende mave - meld dig til!

[KONTAKT] SSFs landsmøde giver traditionelt anledning til en del parkeringskaos i gården bag Husumhus. Enkelte ville vist foretrække at kunne køre ind i salen og blive i bilen, mens mødet finder sted. Om end der er undtagelser: Ved det seneste SSW-landsmøde kom for eksempel Jens A. Christiansen og Raining Krueger, der begge havde parkeret et stykke væk, hvor der var plads nok, til fods. Og den lokale SSW-formand Peter Knöfler kom på cykel. Men der var stadig en hel del, der måtte have vejledning i hensigtsmæssig parkering. Da SSFs landsmøde typisk er en kende større end SSWs, friskes hermed op for samtlige, der kommer i bil:

Sikkerhed og hensyn

Der skal være en bræmme af samme bredde som indkørslen hele vejen langs husmuren i tilfælde af, at vi får brug for at få sluknings- eller redningskøretøjer ind. Og vort cateringpersonale skal kunne køre til og fra, når de i dagens løb skal hente noget. Derfor kan der kun parkeres langs muren mod naboejendommene og slotsparken, om end i to lag. Når de pladser er brugt op, lukker vi p-pladsen. Tænk derfor på de mødedeltagere, der er dårligt gående eller af andre grunde virkeligt har brug for at parkere tæt på. Har man gode, raske ben, kan man sagtens holde ved amtshuset »Kreishaus«, Markedsgade/ Marktstr. 6, som blot ligger cirka 600 meter længere mod nord.

Mad i passende mængder

Også når det gælder om at tilmelde sig mødet, har det knebet lidt. Dels letter det opgørelsen af antal stemmeberettigede, når man på forhånd ved, hvem der kommer og hvem ikke, dels gør det det noget lettere at finde ud af, hvor meget mad, der skal bruges. Sidste år bestilte vi mad efter det antal delegerede, der kunne være kommet, hvis alle distrikter fyldte deres pladser ud, og måtte kassere betragtelige mængder bagefter. Det gør vi ikke igen. Man kan derfor ikke være sikker på at få noget at spise, hvis man ikke har tilmeldt sig, så de deltagere gør klogt i at medbringe en madpakke.

Peter Hansen, amtskonsulent

Positive signaler

[KONTAKT] Når det danske mindretal mødes med forbundsindenrigsministeriets politiske og administrative ledelse samt de i regionen valgte forbundsmedlemmer i det såkaldte kontaktudvalg i Bredsted i morgen, fredag, sker det med en forventning om, at politikerne støtter det danske mindretal i sit krav om også i 2012 at modtage 3,5 mill. euro fra Berlin til det danske skolevæsen. Siden indenrigsministeren i en skrivelse til landdagspræsidenten, der havde opfordret Berlin til at tage affære, har meddelt, at budgetlægningen for 2012 for hans ministeriums vedkommende er afsluttet - uden at det danske mindretal tilgodeses, og siden viceudenrigsministeren i Udenrigsministeriet i et svar til nogle SPD-forbundsmedlemmer har ligestillet de danske skoler med de private skoler i Slesvig-Holsten, er der sket en form for optøning: I CDU i forbundsdagen er stemningen tilsyneladende vendt, så der nu ategner sig et flertal for

et nyt 3,5 mill. euro-tilskud til Dansk Skoleforening, når forbundsdagens finansudvalg (»Haushaltsausschuss«) mødes den 10. november for endelig at vedtage budgetudkastet for 2012. Det udkast - regner man så med - vil passere forbundsdagen i uændret form, ikke mindst også fordi viceudenrigsministeren øjensynligt siden har erkendt, at tilskuddet bør gives - omend af udenrigspolitiske grunde.

For det danske mindretal er der imidlertid ingen grund til jubel nu.

For det første er afgørelsen endnu ikke truffet; og for det andet savner mindretallet fortsat en fremtidssikret mindretalskonstruktion fra tysk side på tilskudsområdet, der inkluderer Slesvig-Holstens og Forbundsrepublikken Tysklands ansvar for ligestilling af det danske mindretal. Den efterlysning vil også blive tydeliggjort på kontaktudvalgs mødet i morgen i Bredsted.

SYDSLESVIGSK FORENING

HELLIGÅNDSKIRKEN

Orgelkoncert

[KONTAKT] Søndag den 6. november kl. 20 giver organist Stephan Krueger koncert i Helligåndskirken i Flensborg. Han spiller musik fra Sve-

rige, Norge og England af bl.a. Vretblad, Grieg, Lindeman, Stanford og Howells.
Entré: 4 euro.

HATSTED

Madlavning - ny dato

[KONTAKT] Hatsted SSF-distrikt inviterer til en madlavningsaften i forsamlingshuset onsdag den 16. november kl. 18 (ny dato!). Maden laves i fællesskab efter opskrifter med majs. Pris: 3 euro for voksne, 1 euro for børn. Drikkevarer betales ekstra. Af hensyn til planlægning og indkøb bedes om tilmelding senest fredag den 11. november på: schaltz@t-online.de eller 04846 - 590.

Mandag d. 7. november kl. 15:45 - 16:45: bogbus, kaffe/kage
fredag d. 11. november kl. 20: Vestkystkultur "Six Balls" i Garding
lørdag d. 19. november: julebasar i Husum
søndag d. 20. november kl. 14:30: gudstjeneste
mandag d. 28. november kl. 20: Teater "Nolde" på Husumhus
torsdag d. 8. december kl. 19:30: besøg i Læk: julekrybber
mandag d. 12. december kl. 15:45 - 16:45: bogbus, kaffe/kage.

GELTING-GULDE-RUNTOFT

Hygge og foredrag

[KONTAKT] Den 2. onsdag hver måned holder SSF Gelting-Gulde-Runtoft hyggeaften i Gelting Forsamlingshus. Onsdag den 9. november kl. 19 bliver der foredrag ved en endnu ikke navngiven ekspert om "Patienten-

verfüngung"; om hvad en "Patientenverfüngung" er, og hvordan man opretter en. Aftenen er gratis, og alle interesserede er velkomne. Foreningen giver en kop kaffe.

Ugen der kommer

4. SSF: Symfonikoncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i Tyske Hus, **Flensborg** kl. 20
SSF og SdU: Koncert med Djursland Spillemand i Kirkevang, **Ladelund** kl. 20
Flensborg SSF-distrikt Skt. Hans: Bingo i Jørgensby-Skolen kl. 19.30
Flensborg SSF-distrikt **Tarup**: Filmen „Efter brylluppet“ vises i Taruphus kl. 19
HKUF: Gåsespil på skolen kl. 19.30
SSF-distrikt **Gelting-Gulde-Runtoft**: Lotto i Gelting Forsamlingshus kl. 19
SSF-distrikt **Vanderup**: Gåsespil i Westerkrug kl. 19.30
Aktive Kvinder **Bredsted**: Sy små praktiske ting i stof, på skolen kl. 16-21
SSF: Jazzkoncert med „Seven Up“ i Medborgerhuset, **Egernførde** kl. 20
Slesvig SSF-distrikt Frederiksberg: Lotto i Frederikshus kl. 19.30
Slesvig SSF-distrikt Holm Skt. Jørgen: Lotto i Ansgarsalen kl. 19.30
5. SdU: Motions-badmintonstævne for seniorer i **Husumhallen** kl. 13
SSF-distrikt **Store Vi**: Andespil i Store Vi kro kl. 19.30
SSF og Schleswiger Musik Club: Jazz med Morten Haugshøj Kvarter - **Slesvig** Schleswiger Jazzherbst, Graukloster, kl. 21-21.45 og 22.30-23.15
Aktive Kvinder **Bredsted**: Sy små praktiske ting i stof, på skolen kl. 10-15
6. Helligåndskirken **Flensborg**: Orgelkoncert med Stephan Krueger kl. 20
Flensborg SSF-distrikt Nord: Morgenmad i Spætteklubben kl. 9.30
SSF-distrikt **Jaruplund** og menigheden: Hygge i kirken kl. 15
SSF-distrikt **Vesterland-Hørnum**: Julebasar på Hans Meng-Skolen, Vesterland kl. 11-17
7. Studiefællesskabet: „Grænsen i arkivet“, **Flensborg** Bibliotek kl. 19.30-21
Ansgar menighed **Flensborg**: Interreligiøs træf „Fredsfølere“ - andagt i St. Petri Kirke kl. 17
Flensborg SSF-distrikt Nord: Hygge med Margretheklubben i menighedshuset kl. 14
Harreslev ældrekлуб: Juleklip på skolen kl. 14.30
SSF-distrikt **Jaruplund, Veding og Sankelmark**: Gabys læsekreds på Jaruplund Skole kl. 19.30
De danske foreninger og institutioner i **Store Vi**: Fælles bestyrelsesmøde på skolen kl. 19.30
SSF-distrikt **Hatsted**: Bogbus, kaffe og hygge kl. 15.45.-16.45
8. SSFs Humanitære Udvalg: Vandring i grænselandet - Kiskelund Plantage, fra **Flensborg/Exe** kl. 9.30
Det lille Teater **Flensborg**: Kabaret „Fra filmens verden“ i Hjemmet, Marienstr. 20, kl. 19.30
Lyksborg Kvindeforening: Tur til julehuset i Husum kl. 14
SSF-distrikt **Skovlund-Valsbøl**: Foredrag med Steen Jørgensen om „Krigen 1864, skrøner og skæbnefortællinger“ i Skovlund Forsamlingshus kl. 19.30
Slesvig SSF-distrikt Centrum-Nord: Hobby med nål og tråd i mødelokalet "Slien" på Slesvighus kl. 19.30
9. SSFs Humanitære Udvalg: Foredrag med Karin og Viggo Knudsen om „Trankebar“ på **Flensborghus** kl. 14.30
Flensborg SSF-distrikt Nord: Lotto i Spætteklubben kl. 14.30
SSF-distrikt **Munkbrarup** og Dansk Alderdomshjem: Senioreftermiddag med musik, sang og kaffebord i Oksbøl Forsamlingshus kl. 15
Store Vi Kvindeforening: Bogbus kl. 15.30
SSF-distrikt **Isted/Jydbæk**: Madlavning med A.G. Jessen i Jydbæk Forsamlingshus kl. 19
Aktive Kvinder **Slesvig**: Madlavning på A.P. Møller Skolen kl. 18-21
Slesvig Seniorklub: Spil i Ansgarsalen kl. 14
10. SSFs Humanitære Udvalg: Seniordans med Signe Andersen på **Flensborghus** kl. 14.30
Det lille Teater **Flensborg**: Kabaret „Fra filmens verden“ i Hjemmet, Marienstr. 20, kl. 19.30
SSF: "40+3" - show med Café Hack-værten Søren Dahl på A.P. Møller Skolen, **Slesvig** kl. 20
Harreslev Kvindeforening: Hygge og snak i konfirmandstuen
SSW **Rendsborg-Egernførde** amt: Medlemsmøde i Medborgerhuset, Egernførde kl. 19.30
Torsdagsklubben **Mårkær**: Møde for de ældre hos Gertrud Jochimsen kl. 15
Slesvig SSF-distrikt Frederiksberg: Torsdagsklub i Frederikshus kl. 14.30-17

RENDSBORG

SSFs og kirkens filmklub 9. november

[KONTAKT] Onsdag den 9. november kl. 19.30 inviterer Rendsborg/Bydelsdorf SSF og Rendsborg Danske Kirke til endnu en filmaften på Gerichtsberg 6 i Rendsborg; denne gang med filmen "Forbrydelser" af Anette K. Olesen. I filmen er Anna (Ann Eleonora Jørgensen) er nyudklækket præst, og da hun får tilbudt et job i et kvindefængsel, slår hun til uden tøven. Der møder hun den nye fange Kate (Trine

Dyrholm), der siges at have overnaturlige evner. Der opstår et tæt bånd, da Kate forudsiger, at Anna er gravid, men det viser sig, at hun venter et handicappet barn. Det er en film om tro. En tro på hinanden som mennesker. En tro på, at der er andet mellem himmel og jord, end hvad der ses med det blotte øje. En tro på den spirende kærlighed. En tro på, at tingene kan vende til det bedre trods svære odds.

Men filmen er nok først og fremmest en film om tro, der brister. Filmen viser, hvorledes mennesker reagerer, når deres tro, hvad enten det er på kærligheden, Gud, håbet eller hinanden, bliver sat på prøve, og hvad der sker, når denne tro går i stykker. Filmen er med dansk tale og danske undertitler. At se filmen er gratis. Der vil som vanligt være kaffe, te og snackbar. Gerne tilmelding på tlf. 04331-71127.

TREJA

En god gevinst

[KONTAKT] Som led i Spil Dansk Dagen torsdag den 27. oktober gav den danske folkemusikgruppe Trio THG skolekoncert på Treja Danske Skole. Koncerten havde skolen vundet i SdUs, SSFs DCBs og DSfS' s lodtrækning. Selvom det var tidligt på dagen, var stemningen i top fra starten. De tre unge musikere havde med det samme god kontakt til publikum - 60 glade børn og 40 nysgerrige voksne. Det er svært at sidde stille og kun lytte, når der spilles vild og sjov folke-

Så spiller vi bare lidt højere," lød det fra musikerne. Og den opfordring var der mange, der fulgte. Ekstranummer og autografer blev det også til; alt i alt en dejlig koncert, som gjorde Spil Dansk Dagen til en rigtig god oplevelse på Treja Danske Skole.
Jane Mölck

Treja Danske Skole vandt alle tiders skolekoncert med veloplagte Trio THG på Spil Dansk Dagen sidste uge torsdag.

En god oplevelse for de henvend 100 store som små lyttere. (Fotos: Bjørn Rosenbaum).

VESTERLAND-HØRNUM

Julebasar på søndag

[KONTAKT] For anden gang arrangerer SSF Vesterland-Hørnum en hyggelig dansk julebasar den 6. november i Hans Meng-Skolen i Vesterland fra kl. 11 til 17.

Her tilbydes mange forskellige, selvlavede ting, julepynt og gaver, f.eks. patchwork, strik, syede ting, papirklip, hånddyppede lys og julekort. Der bydes på kaffe, kager, æbleskiver, hot dogs og julegløgg.

John Nielsen

En måske oplagt julegave til bedsteforældrene. (Foto: privat)

SSF OG GRÆNSEFORENINGEN HOS SORBERNE

Sorbernes logo.

Endnu et vinduesbillede: Sorberne går meget op i folkedragter, -musik og folkedans.

Kultur- og administrationscentret Serbski Dom, sorbernes »Flensborghus«.

En dejlig uge sammen

[KONTAKT] En bus med 44 medlemmer af Sydslavisk Forening (19, hovedsageligt fra Flensborg Amt) og Grænseforeningens Kreds 20, fhv. Vejle Amt (25) tilbragte en herlig uge i efterårsferien hos det sorbiske mindretal og Lausitz i det sydlige Østtyskland samt området omkring Bautzen, Cottbus og Dresden. Sorberne er hjemmehørende i regionen i 1400 år og tæller 60.000 mennesker. I nazitiden blev de forfulgt, og DDR brugte dem som fremvisningsmindretal, uden dog reelt at beskytte dem. Det nedersorbiske sprog, der minder om polsk, er i fare for at uddø, det oversorbiske sprog minder om tjekisk. Sorberne har intet moderbagland at søge støtte hos. De har egen avis og egne udsendelser i den offentlige radio. De har intet eget parti, men er splittet op i deres partipolitiske tilhørsforhold. De får offentlig støtte fra en stiftelse, som delstaterne Sachsen og Brandenburg samt forbundsrepublikken er gået sammen om; dog uden at de dermed har planlægningssikkerhed. Opholdet var spækket med oplevelser, besøg på interessante, historiske steder og samtaler med folk, der fortalte om området, regionen, historien og det urgamle sorbiske mindretal; som det danske mindretal i Sydslavisk for øvrigt samarbejder med i Mindretalsrådet.

INGEN FERIEREJSE

En af deltagerne og organisator for turen, SSFs foreningskonsulent Tine Andresen fortæller: »Vi tog afsted søndag den 16. oktober kl. 8 fra Idrætshallens parkeringsplads med en dygtig buschauffør, Harald Nissen fra »Nissen Nordballig« og hans søn Lucas, der sørgede for at servere

drikkevarer på den lange tur, og som hurtigt kunne finde svar på uforudsete spørgsmål via nettet med sin iPad. Vi havde nogle fantastiske dage med udgangspunkt i den smukke middelalderby Bautzen - også kaldt for sorbernes uofficielle hovedstad eller byen med de 17 tårne. Solen skinnede det meste af tiden, og stemningen var udmærket, selvom vi havde et stramt og alsidigt program.

Det var ingen ferierejse i den forstand - snarere en studietur med sent i seng og tidligt op hver morgen - bortset fra den sidste dag, lørdagen, hvor deltagerne kunne vælge, om de ville tilbringe dagen i Bautzen eller i Dresden. 16 valgte at tage til Dresden igen, mens resten blev i Bautzen og nød den smukke lille bys helt specielle stemning. Desuden nåede mange af dem, der blev i Bautzen, at besøge »Gedenkstätte Bautzen«, det tidligere »Stasi-fængsel!«.

GODE GUIDER

»Vi havde hele vejen igennem nogle fantastiske guider. Specielt fremhæves skal dog fru Kuring - selv tilhørende det sorbiske mindretal - der var vor guide om onsdagen, da vi kørte gennem den tosprogede Lausitz/Krabat-egn og oplevede sorbisk kultur på nært hold. Hun var blevet anbefalet af sorbernes hovedorganisation Domowina,« fortæller Tine Andresen: »Uforglemmelig var også den Sorte Møller på Krabat-Møllen i Schwarzcollm, hvor vi først fik kaffe og »Plinsen« (lækre pandekager af kærnemælk) og bagefter hørte om Krabat-sagnet og om hele projektet omkring Krabat-møllen, der bliver drevet af en forening af frivillige og entusiaster, som er ved at opbygge et

oplevelsescenter for at synliggøre det gamle sorbiske sagn. Målet er at få børnefamilier til at se området som attraktivt og bosætte sig der.« Turen, tilrettelagt af et organisationsudvalg bestående af Kirsten Wehmüller, Svend Damgaard, Jørgen Larsen, Peter Kreuzter og Tine Andresen, fik et så smukt forløb, at deltagerne sent vil glemme den; og interessen for en lignende fælles SSF-GF-tur næste eller overnæste år blev der ikke lagt skjul på.

Baggrund

Ideen til turen opstod i 2009, da SSFs foreningskonsulent, dengang amtskonsulent i Flensborg Amt, mødte Kirsten Wehmüller fra Grænseforeningens Kreds 20 (fhv. Vejle Amt) til årsmøde i Gelting, hvor hun var på venskabsbesøg. Årsmødemottoet det år »De europæiske mindretal« og deres samtale om, at man i sit daglige virke tænker for lidt på andre mindretal, resulterede i en idé om en fælles rejse for GFs og SSFs medlemmer til et andet mindretal i Europa. Valget faldt på det sorbiske mindretal i Tyskland og planlægningen begyndte. Turens formål skulle være at skabe venskaber på tværs af den danske sydgrænse. Midlet: Kulturoplevelser og mødet med det sorbiske folk. Tine Andresen fortæller: »Jeg fik amtsformand Peter Kreuzer med på ideen, og Kirsten fik Svend Damgaard - ligeledes GF Kreds 20 - med. Senere, da planlægningen var blevet lidt mere konkret, kom Jørgen Larsen (formand for GF i Bjerre Herred) med, da det viste sig, at han har en god ven i Cottbus, der gerne ville vise os rundt dér.« Her på siden gives nogle af de mange billeder, SSFs foreningskonsulent Tine Andresen tog på rejsen.

Serbske Nowiny, sorbernes avis, skrev om besøget.

Tosproget skiltning, både offentlig men også privat f. eks. hos bageren.

Sorbisk underholdning i Brunos knejpe.

Fru Kuring og SSFs Tine Andresen på den fredede sorbiske kirkegård i Ralbitz.

Den Sorte Møller i Krabat-møllen i Schwarzcollm fortæller om sorber-sagnet om 14-årige forældreløse Krabat, der sammen med 11 andre forældreløse drenge bliver mølledreng hos mølleren, der har sluttet en pagt med døden.

Det sorbiske frilandsmuseum i Lehde.

Bykirken St. Peter und Paul i Görlitz med sit specielle »solorgel«, bygget sammen med de omkringliggende huse.

AKTIs SENIORKLUB

Gratis IT-vejledning

[KONTAKT] Aktivitetshuset i Nørregade/ Norderstr. 49 i Flensborg tilbyder IT-vejledning for alle på 50+

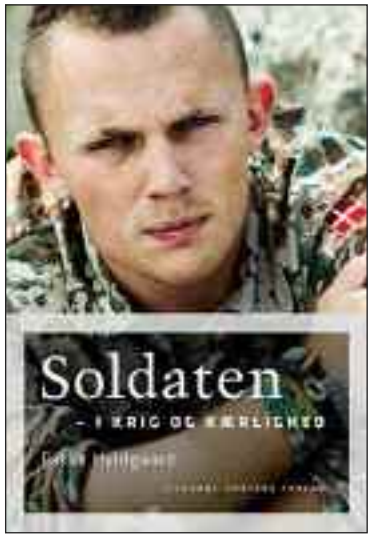
mandag den 7. november kl. 15-19. Hver første mandag i måneden finder man en vejleder i Aktivitetshuset, der hjælper én med at komme i gang med små IT-opgaver. Seniorklubben er et åbent arrangement, der ikke kræver tilmelding. Der er kaffe og kage i caféen, og du er også velkommen til at kigge ind, hvis du bare vil hygge dig og få en snak. Vejledningen er gratis, har man lyst til kaffe og/eller kage kan det købes for 1 euro.

Bruger Ilse Riley, i gang med at bruge "Skype". (Foto: Aktivitetshuset)

FREDERIKSSTAD

Hudløst ærligt om livet som soldat i krig

[KONTAKT] Menigheden i Frederiksstad indbyder til foredrag ved Jacob

Christensen og Rikke Hyldgaard tirsdag den 8. november kl. 20 i Paludanhuset, Prinsegade/ Prinzenstr. 28 i Frederiksstad. "Soldaten - i krig og kærlighed" er en hudløst ærlig skildring af, hvordan det føles at være i krig for Danmark. Det er en historie om tvivl, trods og tab, men også en historie om venskab, familiebånd og om at magte livet. Som 22-årig bliver Jacob Christensen udsendt til Afghanistan på Hold 9, forår 2010. Det er første gang, han skal i krig. Bogen følger Jacob før, under og efter han blev udsendt, og beretter hudløst ærligt om livet som soldat, og hvordan det på godt og ondt har påvirket både Jacob og hans nærmeste. Erfaringerne som ung soldat i Afghanistan samt arbejdet med bogen og journalisten, som også vil være til stede, danner ramme for foredraget.

DICHTERWETTSTREIT

Deutsch-dänischer Poetry Slam

[KONTAKT] Der Dichterwettbewerb im Kühlhaus wird international; denn am 18. November laden der Bund Deutscher Nordschleswiger, die Kulturwerkstatt Kühlhaus und Sydslesvigsk Forening zum grenzüberschreitenden Dichterwettbewerb ins Kühlhaus in Flensburg ein. Den Poetry Slam im Kühlhaus gibt es schon seit 2007 und hat sich seither als Publikumsmagnet entwickelt. Flensburger Slammer, Schleswig-Holstein-Meister wie auch Deutsche- und Deutschsprachige Meister traten bereits gegeneinander an. Deshalb entschieden sich die drei Kooperationspartner die erfolgreiche Literatur-Reihe mit Künstlern aus Dänemark herauszufordern. Die Kulturförderung 'Kulturdialog' der Region Sønderjylland-Schleswig ermöglicht einen zweitägigen Workshop (17./18. November), in dem Schulklassen von den erfolgreichen Poeten das Slammen erlernen können. Der Poetry Slam am Abend des 18. Novembers dient als Abschluss für die Workshopteilnehmer wie auch als Präsentation für die Öffentlichkeit. Die Schulklassen kommen aus Deutschland und Dänemark, aus Mehr- und Minderheitenschulen. Sie werden in vier gemischte Gruppen geteilt, in denen sie zwei Tage lang gemeinsamen das Slammen in beiden Sprachen kennenlernen. Für Deutschland treten an: Björn Högsdal (Moderator und Organisator der Flensburger und Schleswig-Holsteiner Meisterschaften, 7. Platz

Deutsche Meisterschaften 2009, seit 2007 in den Top 20 der deutschen Slamszene, Titanic Autor), Moritz Neumeier (zusammen mit Jasper Diedrichsen: erfolgreichstes Poetry Slam Team Norddeutschlands: Team & Struppi, Amtierender Deutscher Meister, Bielefelder Kabarett-Preis), und Bente Varlemann (amtierende Hamburger Stadt-Meisterin 2011, zusammen mit Carmen Wegge: Team Le Poonie). Für Dänemark treten an: Peter Dyreborg (zählt durch das Netzwerk Poetry Slam DK zu den größten dänischen Organisatoren, Poeten, Gastgebern und ist Moderator der heutigen Poetry Slam Wettbewerbe in Dänemark), Frank Langmack (Dänischer Meister 2001-2002, Doppelter Øresund-Meister 2003-2004, Internationaler Poetry Slam-Meister Roskilde Festival 2005), und Irmelin Prehn (Debut mit der Gedichtesammlung "NOGLE TING/ om inventar og transport")

DEUTSCH DÄNISCHER POETRY SLAM

Fr. 18. NOV // Literatur-Event / Einlass: 19 Uhr / Beginn: 20 Uhr / Eintritt: AK 7,-/5,- / Kühlhaus, Mühlendamm 25, Flensburg. Karten: Flensborghus, Norderstraße 76, Flensburg, Tel: +49 (0)461 14408 125, Aktivitetshuset, Norderstraße 49, Flensburg, Kulturwerkstatt Kühlhaus, info@kuehlhaus.net, Bund Deutscher Nordschleswiger, Uffe Iwersen, iw@bdn.dk

STUDIEAFDELINGEN

Krusågrænsen 1945.

Går til grænsen

[KONTAKT] Mandag den 7. november kl. 19.30 er der igen fortællingen i Studiefællesskabet. Emnet er »Grænsen i arkivet«. I 2001 blev grænsen åben som aldrig før, i 2011 blev der igen talt om mere toldkon-

trol – men det var intet mod grænsens jerntæppe lige efter 1945. Vilkårerne omkring grænsen har ændret sig gang på gang. Det har efterladt masser af kilder i arkivet på DCB. Studiefællesskabets leder Lars N. Henningsen

viser frem og fortæller om grænseparapirer, fotos, pas – problemer og deres løsning - på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59, og der er gratis adgang.

HUMANITÆRT UDVALG

»Trankebar« på Flensborghus

[KONTAKT] SSFs Humanitære Udvalg inviterer til foredrag om Trankebar onsdag den 9. november kl. 14.30 på Flensborghus ved Karin og Viggo Knudsen. Tranquebar, på østkysten af det sydlige Indien, var en dansk handelsstation fra 1620 til 1845. Christian IVs udsendinge lejede her et stykke jord af den lokale fyrste og opbyggede en lille by med fortet

Dansborg som hovedkvarter. Med handel som udgangspunkt dannede Tranquebar efterfølgende rammen om kulturmødet mellem indiske og europæiske skikke, tanker, religioner, arkitektur, administration mm. Karin og Viggo Knudsen fra Lange-land har tabt deres hjerter til den tidligere danske koloni. De og to andre fynboer tog i 2002 initiativ

til at restaurere det gamle danske Fort Dansborg. Siden har de sammen med Nationalmuseet fået renoveret den lokale kirkegård. Efter den store tsunami stod de bag bygning af kystsikring til at beskytte den udsatte kyst mod efterårsstormene. Entré inkl. kaffe 3 euro Tilmelding til Bysekretariatet, tlf. 0461-14408126 senest i morgen middag, fredag.

UFFE-SKOLENTØNNING

Emneuge om Sydslesvig og åbenthus

[KONTAKT] Hele næste uge er der emneuge på Uffe-Skolen i Tønning. »I Uffe-Skolens kommende emneuge vil vi sætte fokus på os som danske her i det sydvestlige hjørne. Det overordnede emne er "Identitet og Sydslesvig" og i det ligger også, at vi kommer rundt om hele landsdelen. Ugen slutter med et åbent hus-

arrangement, hvor eleverne præsenteres,« siger skoleinspektør Horst-Werner J. Knüppel, Uffe-Skolen. Af formålsbeskrivelsen fremgår, at eleverne kommer til at opleve en uge, hvor de sætter fokus på sig selv. Sammen vil de finde svar på, hvad det vil sige at være en del af det danske mindretal i Sydslesvig.

Også det danske mindretal før, nu og i fremtiden står på dagsordenen. Ugen slutter med et åbenthus-arrangement på Uffe-Skolen fredag den 11. november kl. 12-15, hvor forældre, naboer, venner af skolen og borgere på Ejdersted er velkomne til at kigge indenfor.

SSW RENDSBORG-EGERNFØRDE

Kandidatopstilling 10. november

[KONTAKT] SSW-medlemmerne i Rendsborg-Egernfælde amt indbydes til medlemsmøde torsdag den 10. november kl. 19.30 i Medborgerhuset på H.C. Andersensvej 8 i Egernfælde. På medlemsmødet kan de være med til at vælge deres lokale landdagskandidater og være med til

at stille regionale krav til SSWs landdagsvalgprogram. Dagsordenen omfatter derfor valg af SSWs valgkredskandidater til landdagsvalget 2012 i Rendsborg-Egernfælde amt og Kiel: Valgkreds 9 Egernfælde, valgkreds 10 Rendsborg Øst, valgkreds 11 Rends-

borg og valgkreds 13 Kiel-Nord. Endvidere valg af SSW Rendsborg-Egernfælde amts listekandidater til landdagsvalget 2012 - samt drøftelse og vedtagelse af SSW Rendsborg-Egernfældes regionale valgkrav til landdagsvalget 2012.

LESERBRIEF

Noch ein Buch über Schleswig?

[KONTAKT] In Ihrem Artikel "Noch ein Buch über Schleswig?" (KONTAKT vom 27.10.2011) hat die Autorin Ingrid Thomsen eine sehr subjektive Auswahl von Büchern über die Schlestadt getroffen und sich leider von privaten Sympathien und Animositäten gegenüber der jeweiligen Autorenschaft leiten lassen. Wer eine objektive Auswahl von leistungswerten Büchern über die Stadt Schleswig zur Kenntnis nehmen möchte, kann diese im Internet im Angebot von "Wikipedia" (Stichwort: Schleswig, Unterpunkt: Literatur) finden. Bereits im Buchhandel vergriffene Werke sind bei der Dänischen Bibliothek im früheren Schleswiger "Skandia", im "Slesvighus" im Lollfuß zu finden oder können von dort aus

im Leihverkehr beschafft werden. Von der Herausgabe von Zeitzeugen-Dokumenten, wie Postkarten oder Fotos, an die im Artikel genannte Anschrift ist abzuzuraten. Wer dennoch der Allgemeinheit Material zur Verfügung stellen möchte, sollte dieses dem Kreisarchiv im Hause der Kulturstiftung Schleswig-Flensburg in der Suadicanistraße 1 in Schleswig anbieten. Dort wird das Material fachmännisch geordnet, archiviert und der Allgemeinheit zur Ansicht zur Verfügung gestellt. Unter anderem Historiker können unser Material nutzen, das ihnen auch zugänglich ist. Eine Weitergabe in private Hände mit unklarem Verbleib ist kontraproduktiv. Mit freundlichen Grüßen/

Med venlig hilsen
Torsten Schulze,
Postfach 11 61,
D-24821 Schleswig

Anmerkung der Redaktion: Die Autorin hatte ihre Adresse angegeben, um eventuell Interessierte zur Abgabe von persönlich-geschichtlichem Material zu motivieren mit dem Ziel, dies ggf. in ein »Geschichtsbuch der kleinen Leute« o.ä. einfließen zu lassen. Ausdrücklich schreibt sie in ihrem engagierten Aufruf, dass dieses Material anschließend dem Archiv bzw. der Studienabteilung bei der Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig übergeben werden soll, falls man es nicht zurückwünscht. Be.

ASKFELT

Til halloween i Askfelt spiller Djursland Spillemand.

Fælles halloween for store og små

[KONTAKT] Askfelt, der mere og mere bliver en sammenholdets og fællesskabets højborg i hjertet af Hytten Bjerge, har fundet på noget nyt: Sammen med SSF, SdU og DCB inviterer Askfelt Danske Skole og Børnehave til eftermiddags-halloween lørdag den 5. november kl. 15-19 på

skolen. Der tilbydes forskellige kreative værksteder, sminkning og en spøgelsesbogbus, live musik med Djursland Spillemand samt naturligvis kaffe og kage, sodavand til børnene. Eftermiddagen slutter af med et forhåbentlig stort lanterneoptog gennem byen og efterfølgende (u)hygge-

lig mad i børnehaven. Voksne betaler 4 euro i entré, kommer hele familien, betales 7 euro for to voksne med børn. Tilmelding til skolen eller børnehaven er påkrævet grundet indkøb af mad m.m.

EIDERSTEDTER HAUBARGE

Handbuch beschlossen

[KONTAKT] Haubarge sind immer noch Wahrzeichen der Landschaft Eiderstedt, obwohl ihre Zahl stetig abgenommen hat, sei es durch Brand, sei es durch Aufgabe der Nutzung. Aus früheren Beschreibungen Eiderstedts weiß man, dass es im 18. Jahrhundert um die 400 gewesen sind. Das geht auch aus den Brandkatastern hervor, die ab etwa 1770 geführt wurden und weitgehend erhalten sind. Es ist bekannt, dass es keine veröffentlichte systematische Erfassung der Haubarge gibt. Alles was schriftlich niedergelegt worden ist, betrifft einzelne Gebäude und beispielhafte Bearbeitungen dieser Bauform. So ist bislang weder ihre Anzahl seit ihrer Einführung in die

Landschaft durch die Holländer bekannt, noch die der gegenwärtig vorhandenen Haubarge. Das veranlasste Gerd Kühnast, Ehrenvorsitzender der IG Baupflege Nordfriesland & Dithmarschen (IGB), eine lang gehegte Idee zur Diskussion zu stellen: Die Erarbeitung eines Handbuchs der Eiderstedter Haubarge. Das Handbuch müsse alle Nachrichten und Belege über Haubarge enthalten, von deren Einführung durch holländische Wasserbau- und Agrarfachleute um 1600 bis zum gegenwärtigen Bestand. Kühnast wies auf den schleichenden Verlust der Gebäude hin. Gemeinsam mit dem Geschäftsführer des Heimatbund Landschaft Eiderstedt, Hauke Koopmann wurden gezielt an

der Hausforschung Interessierte zu einer Gesprächsrunde in das alte Rathaus Garding eingeladen, darunter der Kölner Architekt Peter Lückerrath. Lückerrath hatte als Feriengast vor 30 Jahren, fasziniert von der Haubarglandschaft, zu fotografieren begonnen, fand Zugang zu den Eigentümern und weitete seine Dokumentation auf die Konstruktionsmerkmale, die Hausgeschichte und Besitzerfolge aus. Im Landesarchiv und im Kreisarchiv ging er den dort vorhandenen Spuren nach. So entstand eine fast lückenlose Inventarisierung der Eiderstedter Haubarge aus Fotos, Zeichnungen, Grundrissen und Archivalien, nach Gemeinden geordnet, die nun mit anderen Quellen abgeglichen werden, und dann in absehbarer Zeit zur Druckreife geführt werden könnten. Peter Lückerrath erklärte sich bereit, an dem „Handbuch der Eiderstedter Haubarge“ mitzuwirken und seine Sammlung in das Projekt einzubringen. Haubargkenner aus der Runde, Johannes Mathiesen aus St. Peter-Ording und Hauke Koopmann werden ihr Material beisteuern. Die Runde entschied, die Arbeit in einer Buchreihe herauszugeben, mit der Möglichkeit Ergänzungsbande anzuschließen.

Teilnehmer der Gesprächsrunde, darunter v.r. Hauke Koopmann, Geschäftsführer vom Heimatbund Eiderstedt, Gerd Kühnast, IG Baupflege, Architekt Peter Lückerrath I., und h.r. Hans Georg Hostrup, IGB Vorsitzender. (Foto: IGB)

BIBLIOTEKET

Skumringstid med mad, oplæsning og musik

[KONTAKT] Dansk Centralbibliotek deltager også i år i den nordiske biblioteksuge "Skumringstid", hvor temaet er "Humor i Norden". På alle nordiske biblioteker slukkes det elektriske lys mandag den 14. november kl. 19, og i stearinlysets skær hører deltagerne et uddrag fra "Populær-

musik fra Vittula" af Mikael Niemi. Jacob Ørsted læser op i Flensborg. I år har DCB sat fokus på Sverige. Så før oplæsningen er der mulighed for at spise "älg-gryta". Det koster 5 euro, og man skal tilmelde sig til biblioteket senest mandag den 7. november. Efter oplæsningen spiller svenske

Alban Faust på nøgleharpe, et gammelt svensk instrument. Fra kl. 18 er alle velkomne på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59. Arrangør er Dansk Centralbibliotek, Foreningen Norden og Sydslesvigsk Forening.

SLESVIG

Foredrag om Telling

Søren Telling
Danevirkes redningsmand
Foredrag og uddrag fra René Ras-mussen

[KONTAKT] SSF Gottorp Amt og Slesvig Bibliotek inviterer til foredragsaften »Søren Telling: Danevirkes redningsmand - hvem var han egentlig?« i dag, torsdag den 3. november kl. 19.15 på Slesvighus, Lolfod 89, Slesvig. Telling var musiker, militærmand og en rastløs sjæl. Uddannet som ingeniørsoldat, frikorpsmand under den estiske frihedskrig, medlem af DNSAP og en del af fører Frits Clausens personlige stab, ansat ved forhistorisk museum i Kiel - og i stand til at forhindre ødelæggelsen af Danevirke i 1944. Historiker René Ras-mussen fortæller om Søren Tellings liv, som var fyldt med dramatiske begivenheder. Entré: 6 euro.

HUSUM

Ændrede priser på tøndertur

[KONTAKT] Husum SSF-distrikt har justeret på prisen for andre distrikters medlemmer, der vil med på distriktets traditionelle tur til Tønder. Oprindeligt var prisen sat til 10 euro for husumere og 15 euro for medlemmer af andre distrikter. De kommer nu med for samme pris som distriktets egne medlemmer. - Vi får jo penge til distrikternes arbejde samme sted fra. Så er det ikke rimeligt med

den prisforskel, siger distriktets formand Daniela Caspersen. Ikke-medlemmer kan deltage i turen, hvis der er plads, men de må bøde 15 euro for at komme med. Turen finder sted lørdag den 27. februar med afgang fra Husumhus kl. 12. I prisen er inkluderet kaffe og æbleskiver på torvecafeen i Tønder. Tilmelding ved Daniela Caspersen 04843 204871 eller Uwe Ney 04841 61595.

FRIISK FORIINING

Gary Funck I. und Hape Müller. (Foto: privat)

Antenne Sylt bringt Friesisch ins Radio

[KONTAKT] Seit dem 1. September werden auf dem kommerziellen Radiosender Antenne Sylt, der seit letztem Jahr von seinem Studio in Rantum ein lokales 24-Stunden Programm sendet, auch Sendungen in friesischer Sprache ausgestrahlt. Möglich ist dies durch die Zusammenarbeit mit dem friesischen Verband „Friisk Foriining“. Der Programmdirektor des Senders, Hape Müller, und der Kulturkonsulent der Foriining, Gary Funck, haben das gemeinsame Vorhaben besprochen. Für den Chef des Sylter Senders ist die Ausstrahlung von friesischen Sendungen eine Selbstverständlichkeit. „Wir senden in einem Gebiet, in dem drei Minderheiten behimatet sind, und darunter sind nun mal viele Friesen, die natürlich gerne auch Radio in ihrer Sprache hören möchten“, betont Müller. Für ihn stellt die friesische Sprache ein Alleinstellungsmerkmal der Region dar, das von den Medien viel mehr berücksichtigt werden muss. Ähnlich sieht das auch Gary Funck von der Friisk Foriining, die sich schon seit langem für eine stärkere

Berücksichtigung des Friesischen im Radio und anderen Medien einsetzt: „Neben der seit letztem Jahr bestehenden Präsenz im Offenen Kanal Westküste bietet Antenne Sylt uns jetzt die große Chance, unsere Sprache auch in einem kommerziellen Radiosender zu präsentieren, der sich in seinem Programm besonders auf das nördliche Nordfriesland und das westliche Sönderjylland bezieht. Damit kann unsere Sprache in den Alltag vieler Menschen Einzug halten.“ Mehrmals täglich strahlt der Sender friesischsprachige Nachrichten aus, die von der Friisk Foriining produziert werden. Außerdem ist die fünf-sprachige Comedyserie „E krouf bai e Wiidou“ zu hören, in der neben Friesisch auch Deutsch, Dänisch, Plattdeutsch und Südjütisch gesprochen wird. Antenne Sylt sendet im gesamten Landesteil Schleswig über die Kabelfrequenz 89,9 MHz. Außerdem ist der Sender via Livestream auf www.antenne-sylt.de zu hören. Eine Verbreitung in Sönderjylland ist in Vorbereitung.

DANSK SUNDHEDSTJENESTE

Kommer på biblioteket

[KONTAKT] Kom og vær med, når Dansk Sundhedstjeneste besøger Flensborg Bibliotek, Nørregade/Norderstr. 59, lørdag den 12. november

kl. 11-13. Der er små lege og mange tips om sundhed og trivsel til børn i alle aldre. Dolas dukketeater spiller tre små stykker kl. 11.